

SOCIALE ZAKEN

Geen mens mag nog in armoede leven

Onze samenleving moet iedereen een leefbaar inkomen garanderen. Armoede is onaanvaardbaar. Als politica is dat één van mijn grote aandachtspunten, en als parlements lid heb ik daarvoor al heel wat voorstellen ingediend en gerealiseerd. De strijd tegen armoede is wel een blijvende strijd. Het is onaanvaardbaar dat 1,7 miljoen Belgen en 650.000 Vlamingen in armoede leven. Achter al die armoedecijfers schuilen mensen, en elke mens in armoede is er één te veel.

Het parlement keurde mijn resolutie goed die de regering aanspoorde om een actief armoedebeleid te voeren. Ik pleitte daarin voor een **armoedebeleid op domeinen als inkomen, gezondheidszorg, schulden, huisvesting, energie, sociale dienstverlening**.

Die resolutie werd een referentiedocument: elke minister moest ermee aan de slag gaan om op zijn domein armoede te bestrijden.

Op ons voorstel gingen de meerderheidspartijen in het parlement akkoord om samen te pleiten voor minimumuitkeringen die boven de Europese armoedegrens zouden komen. Het was de eerste keer dat deze ambitieuze doelstelling ook zwart op wit in het regeerakkoord kwam, en er 1,6 miljard euro werd voorzien om de **laagste uitkeringen en pensioenen te verhogen**. Die stegen de voorbije jaren met 10 tot 15%. Het leefloon van een gezinshoofd ligt vandaag bijvoorbeeld al 165 euro/maand hoger dan bij het begin van deze legislatuur. De laagste lonen stegen met 145 euro/maand en ook het minimum gezinspensioen steeg met 152 euro per maand.

Maar, nog te veel mensen halen vandaag die armoedegrens niet en moeten rondkomen met een inkomen van minder dan 1.139 euro per maand voor een alleenstaande of 2.392 voor een gezin.

Met CD&V willen we de **uitkeringen en vervangingsinkomens optrekken tot boven die armoedegrens**. Dat geldt dus niet alleen voor de leeflonen, maar ook voor de uitkeringen en tegemoetkomingen voor personen met een handicap of een chronische ziekte, werkloosheidsuitkeringen, uitkeringen voor tijdskrediet en loopbaanonderbreking, de inkomensvervangende tegemoetkoming voor gehandicapten, de inkomensgarantie voor ouderen, de integratietegemoetkoming. Alle moeten boven de armoedegrens!

Om dat waar te maken voorzien we het nodige budget (bovenop de welvaartsenveloppe) en een bindende kalender waarmee we ervoor zorgen dat in 2025 al die uitkeringen boven de armoedegrens zitten. Concreet trekken we de uitkeringen voor alleenstaanden op tot de armoedegrens en deze voor gezinshoofden en samenwonenden worden procentueel evenveel verhoogd (voor deze laatste groepen is de armoedegrens afhankelijk van de juiste gezinssamenstelling). Als we kwetsbare gezinnen helpen en extra ondersteunen, zal ook de kinderarmoede worden bestreden.

In mijn resolutie pleitte ik ook voor het automatisch toekennen van sociale voordelen en lagere tarieven voor mensen die het moeilijk hebben. Ik ijver al jaren voor die automatische toekenning van zoveel mogelijk rechten. Via databanken weet de overheid perfect wie in aanmerking kan komen voor welke sociale tegemoetkoming. **Die financiële steun moet er dan ook automatisch komen, zonder dat de rechthebbende er om moet vragen**. Dat geldt bijvoorbeeld al voor de Inkomensgarantie voor Ouderen – het 'leefloon' voor 65-plussers – of het sociaal telefontarief, maar kan ook op diverse andere domeinen worden gerealiseerd. We zullen alvast campagne voeren om alle lokale besturen te laten aansluiten bij de Kruispuntbank Sociale Zekerheid zodat inwoners automatisch krijgen waar ze recht op hebben.

In dezelfde zin willen we dat ook elke overheidsdienst inzet op een **automatische toekenning van rechten en zorgt dat niet-opname van rechten ook wordt opgespoord**. Wie een hulpvraag stelt, moet een 'rechtscan' krijgen. En de diensten die zich specifiek richten op mensen in armoede en kwetsbare groepen moeten de kans krijgen hun methodieken verder uit te bouwen zodat ze mensen in armoede bereiken en sterker maken.

Ik slaagde er alvast in om voor een **vlottere toekenning van een sociaal tarief voor gas en elektriciteit** te zorgen bij personen met een handicap. Voordien kregen zij deze korting pas vanaf het moment dat hun handicap erkend werd. Maar soms liet die beslissing maanden- of zelfs jarenlang op zich wachten en betaalden ze al die tijd veel te veel. Vanaf nu zal het sociaal tarief met terugwerkende kracht worden toegekend vanaf het moment dat zij hun aanvraag tot erkenning van hun handicap indienen.

Het lagere aardgas tarief werd onder impuls van CD&V overigens ook ingevoerd voor alle mensen die het moeilijk hebben. De lagere gasprijs gold aanvankelijk enkel voor huurders van sociale woningen, maar werd uitgebreid naar alle sociaal verhuurkantoren en OCMW-clënten.

Ik wil ook dat werk wordt gemaakt van een betaalbare en toegankelijke gezondheidszorg voor mensen die het moeilijk hebben. Een doktersbezoek wordt nu nog vaak uitgesteld omwille van de kosten. Om mensen af te het financieel niet breed hebben, toch te stimuleren de nodige doktersbezoeken die te leggen, werd mede op mijn voorstel de automatische derdebetalersregeling ingevoerd bij huisartsen. Concreet: **zij moeten bij de huisarts nog enkel het remgeld betalen en niet meer het volledige honorarium**. Zij hebben ook recht op lager remgeld. Iemand met een leefloon of een klein pensioen moet daarbij slechts 1,50 euro betalen als ze naar een huisarts gaan, in plaats van 26,27 euro. In de toekomst wil ik dat systeem van laag remgeld ook uitbreiden naar werklozen en andere doelgroepen. Huisartsen kunnen inmiddels deze regeling niet meer weigeren, sommige patiënten moeten nog wel eerst bij het ziekenfonds een aanvraag indienen.

We willen ook het systeem van **ereloonsupplementen in eenpersoonskamers afbouwen**. In tweepersoonskamers moet het ereloonsupplement worden afgeschaft.

Het werkloosheidsstelsel moet hervormd worden om het socialer, rechtvaardiger en meer activerend te maken. Er moet vooral aandacht besteed worden aan personen met de laagste inkomens, om te vermijden dat zij bij werkloosheid in armoede terechtkomen.

Wie werkt mag niet in armoede leven. We zorgen er ook voor dat tijdelijke en deeltijdse jobs beschermd zijn. Thematische verloven zoals ouderschapsverlof, verlof medische bijstand en tijdskrediet moeten ook voor mensen met een laag inkomen of een inkomensgezin mogelijk zijn. Voor die groepen voorzien we een verhoogde uitkering, zodat zij niet moeten kiezen voor het andere uiterste: niet gaan werken. Ik heb daarvoor een wetsvoorstel ingediend.

Ook **wie met pensioen gaat, mag niet in de armoede terechtkomen**. Om het risico op armoede te verkleinen, koppelen we het minimumpensioen aan de welvaart. We hebben de toelagen tot het minimumpensioen voor zij die twintig jaar effectief hebben gewerkt.

Ouderen die aan co-housing doen moeten alle nodige steun krijgen. Solidair samenwonen mag niet worden afgestraft. Het is vaak de perfecte manier om samen te leven, en mekaar gezinsleven aangenamer te maken.

We aanvaarden ook niet dat mensen met een handicap of een chronische ziekte die samenwonen financieel worden gesanctioneerd. Bij het vaststellen van hun integratietegemoetkoming mag geen rekening worden gehouden met het feit of ze al dan niet samenwonen met een iemand die eigen inkomen heeft. Momenteel verliezen personen met een handicap een groot gedeelte van hun uitkering wanneer zij huwen of samenwonen. We hebben in de zomer van 2018 uitkering voor een grote stap vooruit gezet. Een groter gedeelte van de integratietegemoetkoming voor personen met een handicap werd vrijgesteld. Het jaarbedrag werd verhoogd van 22.450 euro naar 39.287 euro, een stijging met liefst 75%. Dat maakt dat we al een grote stap vooruit hebben gezet in de afschaffing van de zogenaamde **prijs van de liefde**. Niemand zou een prijs moeten betalen omdat ze liefhebben en samenwonen.

Ik vond het bepaald ook niet fraai dat heel wat **parkeerplaatsen voor personen met een handicap** werden ingenomen, door mensen die geen handicap (meer) hebben. Uit onderzoek bleek dat liefst 200.000 gehandicaptenkaarten vervallen zijn, tegenover 380.000 geldige. Dat maakt dat in 1 op 3 gevallen gebruik werd gemaakt van een vervallen gehandicaptenkaart. Dat misbruik zorgt ervoor dat er minder plaats is voor mensen die het echt nodig hebben. Op mijn voorstel werd beslist ook parkeer- en gemeenschapswachters controle te laten voeren op die vervallen gehandicaptenkaarten en te sanctioneren.

In Vlaanderen alleen al zijn er meer dan 170.000 mantelzorgers die zich belangeloos inzetten voor een zieke of hulpbehoevende. **Mantelzorgers moeten beter worden gewaardeerd**. Daarom zorgde ik ervoor dat zij binnenkort (1 oktober) 1 maand voltijds (of 2 maand deeltijds) **mantelzorgverlof** kunnen krijgen om zo werk en zorg beter te combineren. Er wordt ook een uitkering voorzien om het inkomensverlies te beperken. In de volgende legislatuur wil er voor zorgen dat dit mantelzorgverlof uitgeroepen tot zes maanden. Voor die partijen die parttime gaan mantelzorgverlof uitgeroepen te nemen laten we die vier jaar meetellen voor de berekening van het pensioen. Zo ondersteunen we mantelzorgers nog meer.

Drie op de vier lokale besturen kent een **premie voor mantelzorg** toe, maar slechts één op de vijf lokale besturen maakt daarvan gebruik. Mantelzorgers moeten naast een lokale premie ook een Vlaamse premie van 50 euro krijgen. Wie zorgt voor meerdere personen ontvangt 75 euro per maand. Hun zorg moet ook beter kunnen worden afgestemd op hun werk. De mantelzorg dient beter ondersteund en verzekerd te worden voor die zorgtaken. Mantelzorgers die zorgen voor (groot)ouders en broers en zussen ouder dan 65 jaar moeten een verhoogde toeslag krijgen in de belastingvrije som van 3.220 naar 4.830 euro wanneer zij ten laste zijn.

In het hele verhaal blijft onze verplichte **Sociale Zekerheid een hoeksteen**. Ze zorgt ervoor dat mensen steeds een sociaal vangnet hebben. Mensen bijvoorbeeld die om welke reden dan ook geen recht hebben op een uitkering, omdat ze niet of onvoldoende hebben kunnen bijgedragen, krijgen toch via de sociale bijstand toch steun als ze behoeftig zijn. Niemand aan de kant schuiven, is voor mij en CD&V essentieel.